



*Szanowni Państwo, Członkowie Polskiego Towarzystwa Geograficznego,
Miłośnicy Geografii, Drodzy Czytelnicy!*

W dniu inwazji wojsk rosyjskich na suwerenną Ukrainę Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Geograficznego zamieściło na oficjalnej stronie internetowej PTG¹ stanowisko naszej geograficznej społeczności w sprawie napaści zbrojnej Rosji na Ukrainę:

„W czwartek 24 lutego 2022 r. we wczesnych godzinach porannych doszło do bezprecedensowej inwazji Rosji na Ukrainę. Polskie Towarzystwo Geograficzne stanowczo potępia niezwykle groźną i całkowicie bezpodstawną agresję Rosji skierowaną przeciwko niepodległej i niepodzielnej Ukrainie. Nieuzasadniona i niesprovokowana agresja jest jawnym pogwałceniem prawa międzynarodowego.

Ukraina jest krajem demokratycznym, suwerennym o pięknych aspiracjach wyrażanych na forum międzynarodowym, choć borykającym się z wieloma wyzwaniami społecznymi i gospodarczymi. Granicząc z wieloma państwami, buduje relacje z Europą na zasadach dobrosąsiedzkich, opartych na szacunku i tolerancji kulturowej. Tym samym ma prawo oczekiwać od sąsiadów życzliwości, a nie brutalnej wrogości.

Głęboko wierzymy, że bezprecedensowe w XXI w. i nieludzkie w cywilizowanym świecie działania prezydenta Rosji oraz tamtejszego aparatu władzy nie będą realizowane przy całkowitej bierności rosyjskiego społeczeństwa i spotkają się ze sprzeciwem i pokojową reakcją cywilnej ludności.

Wzywamy Władze Rzeczypospolitej Polskiej do zdecydowanej i adekwatnej reakcji dyplomatycznej w stosunku do Rosji, a także do wsparcia wszelkimi możliwymi sposobami procesu demokratyzacji tego kraju. Liczymy na zapewnienie Ukrainie i jej obywatelom koniecznej pomocy.

Wszystkim Ukraincom przekazujemy wyrazy naszego ogromnego wsparcia. Ukraińskich geografów – współpracujących z nami naukowców, praktyków, doktorantów i studentów – zapewniamy o naszej trosce i gotowości niesienia pomocy. Liczna ukraińska diaspora w Polsce to również geografowie, prowadzący badania bądź studiujący na polskich uczelniach i pracujący w polskich firmach. Możecie liczyć na naszą otwartość i pomoc”.

¹ <https://ptgeo.org.pl/2022/02/stanowisko-ptg-w-sprawie-napasci-zbrojnej-rosji-na-ukra-ine/>

Stanowisko to zapoczątkowało dalsze działania naszego Towarzystwa wobec toczącej się agresji rosyjskiej. 2 marca 2022 r. został wysłany list do prof. Michaela Meadowsa, prezesa Międzynarodowej Unii Geograficznej, oraz prof. Barbarosa Gönençgila, sekretarza generalnego MUG². Władze Polskiego Towarzystwa Geograficznego zwróciły się w nim z apelem, aby zawieszono Rosję w prawach Międzynarodowej Unii Geograficznej. List był oddolną inicjatywą zapoczątkowaną przez kol. Tomasza Sawickiego z Oddziału Olimpijskiego PTG. Pismo było jednocześnie wyrazem solidarności z naszymi ukraińskimi kolegami. Z satysfakcją przyjęliśmy deklarację Międzynarodowej Unii Geograficznej z dnia 27 lutego 2022 r., w której MUG określił rosyjski akt agresji jako „bezsensowny i niedopuszczalny”. Zauważamy oczywiście, że to nie całe społeczeństwo rosyjskie, a zwłaszcza nie całe środowisko naukowe, popiera okrucieństwo armii rosyjskiej. Niemniej jednak trudno sobie wyobrazić, że kraj dokonujący napaści na suwerennego sąsiada może wypełniać cele Międzynarodowej Unii Geograficznej.

7 marca 2022 r. Komitet Wykonawczy Międzynarodowej Unii Geograficznej oficjalnie ogłosił zawieszenie Rosji w MUG ze skutkiem natychmiastowym. Podkreślono, że Rosyjski Komitet Narodowy MUG ma zarówno osobowe, jak i symboliczne związki z Rosyjskim Towarzystwem Geograficznym, którego przewodniczącym jest minister obrony Federacji Rosyjskiej Siergiej Szojgu, a Władimir Putin, prezydent Federacji Rosyjskiej, przewodniczy Radzie Powierniczej Rosyjskiego Towarzystwa Geograficznego.

Komitet Wykonawczy Międzynarodowej Unii Geograficznej potępił działania rządu rosyjskiego, które są sprzeczne z celami i wartościami MUG wskazanymi w jego Statucie. Podkreślono, że w obecnych okolicznościach MUG nie może utrzymywać formalnych kontaktów z Rosyjskim Komitetem Narodowym³.

Symbolicznym działaniem było także przyjęcie wspólnego stanowiska społeczności geografów polskich wobec agresji militarnej Rosji na Ukrainę. Stanowisko została przyjęte 4 marca 2022 r. na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego, podczas Konferencji Kierowników Jednostek Geograficznych Uniwersytetów Polskich. Sygnatariuszami dokumentu byli reprezentanci najważniejszych organizacji geograficznych: Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Komitet Nauk Geograficznych Polskiej Akademii Nauk oraz Konferencja Kierowników Jednostek Geograficznych Uniwersytetów Polskich:

„Drodzy Ukraińscy Przyjaciele, w imieniu społeczności geografów polskich, reprezentowanej przez Prezydium Komitetu Nauk Geograficznych Polskiej

² <https://ptgeo.org.pl/2022/03/kryzys-ukrainski-przeslanie-ptg-do-wlacz-miedzynarodowej-unii-geograficznej/>

³ <https://igu-online.org/igu-executive-committee-suspends-the-igu-national-committee-of-russia/>

Akademii Nauk, Prezydium Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Konferencję Kierowników Jednostek Geograficznych, wyrażamy zdecydowany sprzeciw wobec agresji militarnej Rosji na Ukrainę. W obliczu wydarzeń, których doświadcza naród ukraiński, środowisko akademickie polskich geografów, pamiętając o wspólnych wartościach humanizmu, tolerancji, wolności i poszanowania praw człowieka, deklaruje wsparcie dla wspólnoty akademickiej Ukrainy, w tym w sposób szczególny ukraińskich geografów. Możecie liczyć na naszą pomoc – zarówno materialną, jak i organizacyjną. Z wyrazami solidarności”.

Aktualnie, wsparcie Polskiego Towarzystwa Geograficznego dla geografów ukraińskich symbolicznie wyrażamy poprzez publikowanie tekstów komentujących wydarzenia na Ukrainie oraz przedstawiając dorobek naukowy i dowody współpracy polskich i ukraińskich geografów. Zapraszamy do śledzenia publikacji na stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Geograficznego⁴.

Z życzeniami zdrowia i pokoju

Przewodnicząca
Polskiego Towarzystwa Geograficznego

Urszula Myga-Piątek

⁴ <https://ptgeo.org.pl>